

Comentariul poeziei Peste varfuri scrisa de Mihai Eminescu- a treia parte

Epitete sunt si adverbele de mod si loc: "codru-si bate frunza lin"; "mai departe, mai departe"; "mai incet, tot mai incet". Ultima determinare, exprimata prin adverbul vreodata, cu care se incheie poezia ("Mai suna-vei dulce corn/ Pentru mine vreodata?") - asociata cu ritmul verbului, confera starii de beatitudine dureroasa o dimensiune noua, rezultata din transferul ei din planul spatial si cel psihic actual intr-unui temporal, cel al duratei si al implinim visate (Stefan Munteanu).

Aproape toti exegetii operei eminesciene (G. Ibraileanu, T. Vianu, D. Caracostea, L.Galdi, G. I. Tohaneanu si altii) au semnalat muzicalitatea discursului poetic. Garabet Ibraileanu in "Note si impresii" observa ca textul poetic este la Eminescu, "libretul la muzica de sentimente din sufletul poetului".

In Peste varfuri structura muzicala a discursului poetic in ansamblu este expresia directa a structurii muzicale a eului poetic eminescian, este expresia ritmurilor meditatiei asupra conditiei efemere a omului si ale melancoliei ca sentiment cu implicatii metafizice. Indubitabil, aceasta "muzica de sentimente din sufletul poetului" determina toate celelalte atribute ale textului: de la organizarea simfonica a motivelor si a imaginilor, pana la sonoritatile substantei expresiei poetice. In "Peste varfuri", unele motive specifice creatiei eminesciene, cum ar fi luna, codrul (ramul), cornul, dorul (metafizic), sunt organizate simfonic, avand o mare forta sugestiva. Este vorba de o sugestivitate a motivelor, potentata de sugestivitatea imaginilor, tot datorita organizarii lor simfonice (C. Parfene). Imaginile poetice, in Peste varfuri isi corespund Tabloul feeric al naturii, scaldat de lumina clar-obscura a lunii (imagini vizuale), infiorat de fosnetul frunzelor codrului si de sunetul melancolic al cornului (imagini auditive), se armonizeaza perfect prin atributele romantice, cu starea sufleteasca a poetului ("sufletul nemangaiet "dorul de moarte" - imagini afective), deci cu muzica surdinizata patrunda de mister, a starii contemplative, a melancoliei (C. Parfene).

Eminescu a realizat eufonia versului, trecand cu o "o sumara constiinta estetica peste regulile consacrate ale gramaticii. Astfel foloseste forma nearticulata a substantivului luna (in loc de luna -forma articulata), salvand rima, cu pretul unei incalcarii destul de stridente a limbii vorbite, sau recurge la forma regionala cu diftongul ie, a unui adjectiv ca nemangaiet, in loc de cea literara nemangaiat deci face concesii pronuntarii dialectale, daca aceasta raspunde necesitatii de sugerare a melodiei versului.